

Maantietoimitus

tialueen merkitsemiseksi

Maantietoimitus tialueen rajan määrittämiseksi eli rajaamistoimitus tehdään silloin, kun kiinteistö rajoittuu maantiehen ja kiinteistön ja maantien välinen raja on määrittämättä.

Rajaamistoimituksessa merkitään maastoon kiinteistön ja valtion omistaman tialueen välinen raja. Kyse ei ole nykyisen tien leventämisestä, vaan olemassa olevan tialueen rajojen merkitsemisestä.

Tavallisesti valtion omistaman yleisen tien ja kiinteistön välinen raja merkitään maastoon maantietoimituksen yhteydessä silloin, kun tialue otetaan haltuun. Maassamme on kuitenkin paljon 1950–60-luvuilla valtion hoitoon siirtyneitä teitä sekä joitakin sitä aikaisemmin siirtyneitä vanhoja teitä, joiden rajoja ei ole aikanaan merkitty maastoon haltuunoton yhteydessä.

Asia vireille tienpitäjän aloitteesta

Tienpidosta vastaa Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus). Rajaamistoimitusta hakee ELY-keskus, mutta myös maanomistaja voi hakea toimitusta. ELY-keskus maksaa toimituskustannukset.

Toimituksesta vastaa Maanmittauslaitos, joka määrää tehtävään toimitusinsinööriin. Toimituksen tekee lunastustoimikunta, jonka muodostavat toimitusinsinööri ja tarvittaessa kaksi kunnanvaltuuston valitsemaa uskottua miestä.

Toimituksen osapuolia eli asianosaisia ovat ELY-keskus ja maanomistajat. Lunastustoimikunta päättää asioista kuultuaan asianosaisia.

Asiat päätetään toimituskokouksissa

Toimituksessa pidetään yksi tai useampia kokouksia, joista tiedotetaan kutsukirjeillä sekä usein myös sanomalehdessä. Toimituskokouksissa asianosaisilla on mahdollisuus tuoda esiin näkökantonsa. Kokouksiin ei kuitenkaan ole pakko osallistua. Maanomistaja voi myös käyttää toimituksessa asiamiestä.

Toimitusinsinööriin voi ottaa yhteyttä myös kokousten välillä. Toimitukseen kuuluvat asiat käsitellään ja päätetään kuitenkin aina kokouksessa.

Maastotyöt, kuten tialueen rajan paalutus maastoon, ovat osa toimitusta. Niiden aikataulusta ja sisällöstä tiedotetaan joko etukäteen tai niiden suorittamisesta ker-

rotaan toimituskokouksessa. Ennen toimituskokousta on hyvä käydä tutustumassa maastossa kiinteistön kohdalle mahdollisesti rakennettuihin pyykkeihin ja paaluihin. Kokousten yhteydessä voidaan tehdä myös maastokatselmuksia.

Rajat selviksi maastoon ja kartalle

Toimituksessa merkitään tialueen raja maastoon sekä tehdään toimituskartta ja muut asiakirjat. Tialue paalutetaan kahden metrin päähän ojan tai tieluiskan tai -leikkauksen ulkosyrjästä. Rajaus voidaan suorittaa myös kapeampana ELY-keskuksen osoituksen mukaan.

Tialueen rajan määrittämisen yhteydessä on usein selvitettävä myös tiestä poispäin lähteviä kiinteistöjen välisiä rajoja. Tien reunasta kadonneet rajapyykit rakennetaan uudelleen kiinteistöjen välisen rajan ja tialueen rajan leikkauskohtaan. Tietoimituksen yhteydessä pääsääntöisesti vain tällaiset rajat käydään eli vahvistetaan kiinteistöjen välisiksi rajoiksi.

Rajaamistoimituksen päätteeksi kiinteistörekisteriin viedään tieto maantiestä ja saatetaan kiinteistöjen pintaalat tialueen osalta ajantasalle.

Maksettavat korvaukset

Toimituksessa määrätään korvaukset niissä tapauksissa, joissa tialueen leveyden voidaan osoittaa kasvaneen alkuperäisestä leveydestään. Alkuperäisellä leveydellä tarkoitetaan tialueen leveyttä silloin, kun tie on aikanaan siirtynyt yleiseksi tieksi. Korvauksia maksetaan muun muassa maapohjasta. Lunastustoimikunta selvittää aina viran puolesta, onko tialue leventynyt vai ei. Yleensä kyse on pienistä tialueen levenemisistä. Jos maanomistajalla on asiakirjoja, karttoja tai muita dokumentteja tialueen levenemisestä, ne on hyvä ottaa mukaan toimituskokoukseen.

Vaikka korvaukset määrätään viran puolesta, asianosaisella on oikeus tehdä oma korvausvaatimuksensa. Korvausvaatimus on asian käsittelyn kannalta hyvä toi-

mittaa jo ennen toimituskokousta toimitusinsinöörille, joka voi pyytää vastineen ELY-keskukselta. Päätöksen korvauksista tekee lunastustoimikunta. Menetyksistä korvataan täyden korvauksen periaatteella.

Asianosaisella on myös oikeus saada korvaus välttämättömistä edunvalvontakustannuksista, kuten tietoituskokouksista johtuvista matkakustannuksista, mahdollisista ansionmenetyksistä tai asiamiehen palkkioista.

Toimitukseen voi hakea muutosta valittamalla maa-alueeseen.

Hyötyä tienpidolle ja maanomistajalle

Kun toimitus on saanut lainvoiman, Maanmittauslaitos tekee siitä merkinnät kiinteistörekisteriin ja arkistoi syntyneet asiakirjat ja kartat pysyvästi. Asianosaiset saavat heitä koskevat otteet toimituskartasta ja asiakirjoista.

Rajaamistoimituksesta on hyötyä sekä ELY-keskukselle että maanomistajalle. Toimituksen jälkeen kumpikin tietää hallitsemansa maa-alueen rajat ja osaa toimia omalla alueellaan. Kiinteistöjen pinta-ala-tiedot ovat tarkentuneet tiealueen osalta, ja toimituksessa tarkentuneet pinta-ala-tiedot on viety kiinteistöjärjestelmään.

Lisätietoja maanmittaustoimituksista ja muista kiinteistöihin liittyvistä asioista www.maanmittauslaitos.fi

Maanmittauslaitos palvelee 35 paikkakunnalla. Huolehdimme maanmittaustoimituksista, kiinteistötiedoista, kartta-aineistoista sekä lainhuudoista ja kiinnityksistä. Maanmittauslaitoksen asiakaspalvelusta voi hankkia kiinteistöön tai määräälaan liittyviä todistuksia, kuten kiinteistörekisteriotteita, lainhuutotodistuksia ja rasi-todistuksia sekä karttoja ja ilmakuvia.